

Zaak 148

Uitspraak inzake een klacht van [a], auteur van het werk 'I'll be the one' tegen [b] en [c], auteur respectievelijk uitgever van het werk 'Wat heb je nodig'.

1. Bij brief van 24 juli 2007 wendt mr [] , namens auteur [a] (hierna te noemen 'klager') zich tot de Vaste Commissie Plagiaat (hierna te noemen VCP) met het volgende. Klager meent dat het werk 'Wat heb je nodig', gecomponeerd door [b] en uitgegeven door [c](hierna te noemen 'beklaagden') gelijkenis vertoont met het door klager gecomponeerde werk 'I'll be the one'. Naar de mening van klager is er sprake van plagiaat.

2. Aan de administratie van Buma/Stemra zijn de volgende gegevens ontleend:

Het werk 'I'll be the one' is gecomponeerd door [a], deelnemer van Buma/Stemra. Verdere gegevens zijn Buma/Stemra niet bekend. Het werk is voor het eerst bij Buma/Stemra bekend op 15 mei 2007.

Het werk 'Wat heb je nodig' is gecomponeerd door [b] en van tekst voorzien door []. Als arrangeur geldt []. Allen zijn deelnemers van Buma/Stemra. Het werk wordt uitgegeven door [c]. Het werk is voor de eerste keer bij Buma/Stemra bekend op 21 februari 2006.

3. Voorzover van belang voor de beoordeling van de zaak beschikt de VCP over afschriften van de volgende stukken:

- klacht mr. [] namens auteur [a]. d.d. 24 juli 2007, inclusief toelichting klacht
- Uittreksels documentatie Buma/Stemra ten aanzien van de werken 'I'll be the one' en 'Wat heb je nodig'
- Brief VCP aan klager d.d. 3 augustus 2007
- Brieven VCP aan beklagden d.d. 3 augustus 2007
- Email Buma/Stemra aan VCP inzake blokkering werk d.d. 8 augustus 2007
- Email VCP aan klager inzake verzoek tot uitstel zitting d.d. 9 augustus 2007
- Email Financiële afdeling Buma/Stemra aan VCP d.d. 23 augustus 2007
- Email beklagde met onderbouwd verweer d.d. 14 september 2007
- Aanvullende bescheiden beklagden d.d. 17 september 2007
- Aanvullende bescheiden klager d.d. 18 september 2007
- Opnamen: verschillende versies 'I'll be the one' en 'Wat heb je nodig'

4. Klager heeft de op grond van artikel 6 van het Reglement op de behandeling van plagiaatgeschillen tussen deelnemers van Buma en Stemra vereiste waarborgsom van € 1362,- betaald.

5. Voor de behandeling van de zaak was de VCP als volgt samengesteld:

Prof. mr J. H. Spoor, Voorzitter
T. Eijk, lid
B. van der Linden, lid
W. de Ruiter, lid

6. De zitting werd gehouden op 26 september 2007. Namens de klagende partij waren aanwezig: mr [], advocaat, [a], componist en [], medecomponist en tekstdichter
Namens de beklagde partijen waren aanwezig: De heer [], [c], de heer [b], componist en mevrouw [], arrangeur.

7. De VCP verklaart zich bevoegd van de klacht kennis te nemen. De klacht heeft betrekking op een geschil zoals omschreven onder artikel 4 lid 1 onder a van het Reglement op de behandeling van plagiaatgeschillen tussen deelnemers van Buma en Stemra.

8. De klacht wordt als volgt onderbouwd.

Klager benadrukt dat de melodie van het gitaarintro van het werk 'I'll be the one' is aan te merken als de 'kernmelodie' van het refrein van voornoemd werk. Weliswaar wijken de vocale uitvoeringen van het refrein van 'I'll be the one' enigszins af van het bewuste gitaartheme, maar de basis is gelegen in de melodielijn van het intro.

Het is dan ook deze melodielijn die nagenoeg identiek is overgenomen in het refrein van het werk 'Wat heb je nodig'. Nadere musicologische analyse toont aan dat zowel de melos als de ritmiek van de bewuste melodieën overeenstemmen. Hierbij moet worden benadrukt dat een refrein het meest wezenlijke onderdeel van een muziekwerk is.

Daarnaast zijn de werken, welke beide aanvangen met het uitvoeren van het thema door een gitaar hetgeen zeer kenmerkend is voor beide werken, op dezelfde wijze opgebouwd. Voorts stemmen de akkoorden die de harmonische begeleiding van de betreffende melodielijnen vormen, op een aantal punten eveneens overeen. Daar deze akkoorden in principe 'inwisselbaar' en het resultaat zijn van een oorspronkelijke keuze van de componist, in die zin dat de betreffende melodie eenvoudig van een andere akkoordbegeleiding had kunnen worden voorzien, is de harmonische overeenstemming tussen beide werken frappant en duidt op ontlening aan het werk van klager.

Voor wat betreft het verweer van beklagden, merkt klager op dat het door beklagden aangevoerde muziekwerk 'Trilogie' ná het werk van klager is ontstaan, waardoor, indien er al sprake zou zijn van gelijkenis tussen de drie werken, 'Trilogie' eveneens inbreuk zou maken op het werk van klager.

Daarnaast geldt dat alle door beklagden aangevoerde muziekwerken ter ondersteuning van het 'prior art' argument, geen evidente gelijkenis met de in het geding zijnde werken vertonen

Zoals uit de overgelegde bescheiden blijkt, is het werk 'I'll be the one' gecomponeerd in 1999 en in ieder geval vastgelegd c.q. opgenomen in 2001.

De demo-opname van het werk is omstreeks november 2005 aan beklagde [b] toegezonden, daar de uitvoerenden op zoek waren naar een producer. Volgens klager heeft [b] zelfs per e-mail gereageerd. Derhalve hebben beklagden kennis kunnen nemen van het werk 'I'll be the one', waardoor er sprake is van ontlening. Hierbij doet het er niet toe of deze ontlening bewust dan wel onbewust is geschied. Ook onbewuste ontlening kan immers leiden tot auteursrechtinbreuk.

Klager concludeert dat beklagden het werk 'Wat heb je nodig' in overvloedige mate aan het werk 'I'll be the one' hebben ontleend, waardoor er sprake is van ongeoorloofde nabootsing.

Beklagden voeren in hun verweer de volgende argumenten aan.

Beklaagden erkennen dat er objectieve gelijkenis tussen de vocale melodielijnen van de eerste vier maten van de onderscheidene refreinen van de werken kan worden geconstateerd. Na deze vier maten ontwikkelen de refreinen zich echter op geheel eigen wijze.

Indien deze vier maten worden vergeleken met een gedeelte van een andere compositie genaamd 'Trilogie' (componist: []) dan valt echter eveneens gelijkenis te bespeuren. Daarnaast heeft te gelden dat de betreffende overeenstemmende vocale lijn niet origineel is daar deze al voorkomt in vele werken die eerder zijn ontstaan dan de drie werken in kwestie. Hieruit volgt dat een dergelijke melodielijngemeengoed is en dat de betreffende overeenstemming veler op toeval berust dan op – al dan niet onbewuste - ontlening.

Beklaagden sluiten niet uit dat zij wellicht kennis hebben genomen van het werk 'I'll be the one', zij krijgen immers vele opnamen (ongevraagd) toegezonden. Evenwel betwisten beklagden dat zij opzettelijk en bewust gedeelten van het werk zouden hebben overgenomen. Daarbij benadrukken beklagden dat het werk 'Wat heb je nodig' in april 2005 is ontstaan, nog voordat het werk 'I'll be the one' volgens klager aan beklagden zou zijn toegezonden, waardoor er van ontlening aan het werk van klager zeker geen sprake kan zijn op grond van deze beweerde toezending.

Uit voornoemd gebrek aan originaliteit van de bewuste melodielijng en het ontbreken van aantoonbare ontlening aan het werk van klager, volgt dat er geen sprake kan zijn van auteursrechtinbreuk.

9. De VCP overweegt als volgt.

De Vaste Commissie Plagiaat constateert dat indien er al gelijkenis bestaat tussen de werken 'I'll be the one' en 'Wat heb je nodig', deze gelijkenis slechts gelegen is in de eerste vier maten van de refreinen van de werken. Ondanks kleine melodisch verschillen, verloopt de melodische curve van de bewuste melodielijnen op dezelfde wijze. Voorzover de harmonieën behorende bij deze curven overeenkomsten vertonen, dan betreft dat uitsluitend de functie van een aantal van deze akkoorden.

Van inbreuk op auteursrecht kan evenwel slechts sprake zijn indien dit beperkte notenmateriaal als zodanig oorspronkelijk is. De Vaste Commissie Plagiaat is echter van oordeel dat aan bovenbeschreven melodische curve de vereiste oorspronkelijkheid ontbreekt en derhalve het overeenstemmende compositorische element van de werken op zichzelf niet voor auteursrechtelijke bescherming in aanmerking komt. Zodoende kan er geen sprake zijn van inbreuk op het auteursrecht.

Partijen hebben discussie gevoerd omtrent de ontstaansgeschiedenis van beide werken. Gelet op het vorenstaande acht de Vaste Commissie Plagiaat het niet noodzakelijk om hier op in te gaan.

Gelet op de geringe overeenstemming en het gebrek aan oorspronkelijkheid van dit overeenstemmende gedeelte, concludeert de Vaste Commissie Plagiaat dat er geen sprake is van inbreuk op het werk 'I'll be the one'.

10. Uitspraak doende

- a. De VCP verklaart de klacht ongegrond en beslist dat het werk 'Wat heb je nodig' geen inbreuk maakt op het werk 'I'll be the one'.
- b. De VCP veroordeelt de klager tot betaling van € 1362,- , hetgeen een gedeelte van de kosten van behandeling van deze zaak is. Op grond van artikel 11 lid 5 van het Reglement zal dit bedrag worden verrekend met de door klager gestorte waarborgsom.
- c. De VCP zal deze uitspraak ter beschikking stellen van de directie van Buma en Stemra, opdat deze naar aanleiding van de uitspraak de nodige maatregelen kan treffen en eventueel tot publicatie zal kunnen besluiten.

Aldus gedaan te Hoofddorp op 26 september 2007,

Mr J.H. Spoor
Voorzitter

Mr O. Meijer
Secretaris